

START

ILUSTROWANY TYGODNIK SPORTOWY • ORGAN WOJEW. KOMITETU SPORTOWEGO

Rok I

Kraków, dnia 21 sierpnia 1945

Nr. 8

Cele i zadania sportu robotniczego

Sport robotniczy zorganizowany został jeszcze w roku 1926 na kongresie klubów i towarzystw sportowych w Warszawie. Chodziło wtedy o utworzenie samodzielnego związku, oddzielnego od sportu nierobotniczego murem zdrowia moralnego, któremu sport obok zdrowia fizycznego służyć winien.

Celem sportu robotniczego było i jest dążenie do wciągnięcia jak najszerszych mas młodzieży w orbitę wychowania fizycznego. Nie rekord — o czym niejednokrotnie pisaliśmy — ale upowszechnienie sportu, ale udostępnienie młodym robotnikom korzystania z wszystkich dziedzin sportowych.

Zdrowie, hartowanie organizmu, uodpornienie na wszelkie dolegliwości fizyczne, zażywanie przyjemności na świeżym powietrzu, pławienie się w blaskach dobroczynnego słońca — oto dewizy sportu robotniczego.

Pamiętajmy, że dzieci robotnicze wychowywały się w suterynie i bruki uliczne, że pozbawione były i jeszcze nieśwety są, higienicznych mieszkań i słońca, że są źle odżywiane, rahityczne lub obciążone dziedziczną chorobą zawodową po ojcach i matkach. Tym trzeba w pierwszym rzędzie zaaplikować jak największą dawkę wyciszenia sportowego. One muszą i powinny być otoczone najtroskliwszą opieką z punktu widzenia wychowania fizycznego, by choć w części korzystały z rozkoszy życia.

Spełnienie tych elementarnych zadań wzięt na siebie sport robotniczy. Choć tkwi on organizacyjnie w ramach ogólnosportowych, od wewnątrz jednak musi być związany specjalnymi węzłami własnych, oddzielnych zainteresowań i ideowych i politycznych. Bo robotniczy działacz sportowi nigdy nie twierdził, że sport jest apolityczny. Zawsze zdawali sobie sprawę z tego, że sport jest narzędziem polityki, zwłaszcza polityki zagranicznej. Pisaliśmy o tym często przytaczając konkretne dowody.

Istnieje jeszcze jeden aspekt tego zagadnienia. Sport robotniczy jest ściśle związany z ideową podbudową życia politycznego, na zasadzie ściślej współpracy z organizacjami oświatowymi (jak TUR, ZWM, WICI). Tym się najbardziej różni od sportu nierobotniczego.

Nie wystarczy nam, by młody robotnik, czy uczeń szkolny był doskonałym zawodnikiem, on musi być równocześnie wszechstronnie uświadomionym i — o ile to możliwe — wykształconym człowiekiem, przygotowanym intelektualnie, moralnie i etycznie do przyszłej walki życiowej. Od młodości musi mieć wszczepione w siebie ideały najwyższych wartości kulturalnych i ludzkich, w imię których walczyli najlepsi synowie rodziny proletariackiej, w imię których ginęli na szubienicach carskich Okrzeje, Mireccy, Kunicy i inni bohaterowie z roku 1905.

A dalej sport robotniczy troszczyć się musi, i troszczyć o przyszłość zawodników. Każdy z nich musi pracować zawodowo, a nie sport uprawiać zawodowo. Nie chcemy spaccia i deprawować charakterów, nie chcemy wychowywać moralnie upośledzonych ludzi, którzy, gdy utracą zdolność wyczynów sportowych, przeklinają będą tych, którzy nie zatroszczyli się o ich przyszły byt, a kazali im być asami i gwiazdami sportowymi.

Sportowiec robotniczy musi być pełnowartościowym człowiekiem, bojownikiem, podporządkowanym idei wolności, równości i braterstwa. Musi kochać człowieka i ideały ogólnoludzkie, musi mieć przed oczyma wizję tego szczęśliwego życia, w którym człowiek przestanie być

Piłkarze Krakowa walczą na dwóch frontach

Wygrana w Warszawie 1:0 i remis w Poznaniu 2:2

Jedyna bramka na stadionie W.P. padła ze strzału Nowaka. W Poznaniu gole strzelili Kaleta i Kohut. Udały debiut młodych reprezentantów!

Pod złymi auspicjami ruszał Kraków do boju na dwa fronty. Ostatnia podróż Cracovii na gorący teren śląski, zakończona „rozbięciem” całej niemal drużyny, postawiła kapitana związkowego przed trudnym i odpowiedzialnym zadaniem: skompletowania, dosłownie w ostatniej chwili, dwóch ekip, w których oprócz kontuzjonowanych brakło również nie mogącego z innych względów wyjechać, Tyranowskiego. Dodajmy do tego, iż do ostatniej chwili stał pod znakiem zapytania wyjazd Jabłońskiego II, Szeligi i Bobuli, a wówczas uprzytomniły sobie trud i pracę Dyr. Kuczalskiego, któremu w tych warunkach możemy pogratulować sukcesu, dowodzącego sumy zalet, jakie winien mieć kapitan związkowy.

Wynik 2:2, uzyskany na „trudnym” terenie poznańskim przez drużynę, w której było aż 6 debutantów (Flanek, Wapiennik, Szewczyk, Rybicki, Kaleta, Kohut) mówi sam za siebie!

Wysoki poziom gry w Warszawie

Warszawa, 19. 8. (tel. wł.) 20.000 widzów obległo stadion W.P. w czasie zawodów piłkarskich Kraków—Warszawa. Było to rewanżowe spotkanie; pierwsze spotkanie (29 czerwca w Krakowie) zakończyło się wynikiem remisowym. Obecnie jedynastka krakowska uzyskała na obcym terenie niktę, lecz zasłużone zwycięstwo. Mecz stał na bardzo wysokim poziomie, akcje w szybkim tempie przynosiły się z jednej połowy na drugą, dając pole do popisu obu bramkarzom, z których zwłaszcza Jurowicz potwierdził swą wysoką klasę. Obaj obrońcy krakowscy grali też znakomicie i dorównywali Szczepaniakowi, który wspólnie z Gierwałowskim tworzył najsilniejszą linię drużyny warszawskiej. Z pomocy krakowian wybijał się na czoło środkowy, Parpan; w ataku najlepszym był Nowak, rozumny kierownik, forsujący doskonale usposobionych skrzydłowych: Giergiela i Ignaczaka. Na Graczu znać było zmęczenie podróżą — a debiut Lasiewicza w reprezentacji wypadł dodatnio.

W drużynie gospodarzy oprócz obrońców wyróżnili się Malaczewski w pomocy oraz Odrowąż i Górski w ataku.

Drużyny wystąpiły w następujących składach: Kraków: Jurowicz (Hymczak) — Filek I, Filek II — Jabłoński, Parpan, Lesiak — Giergiel, Gracz, Nowak, Lasiewicz, Ignaczak (Rakoczy).

Warszawa: Borucz — Szczepaniak, Gierwałowski — Malaczewski, Brzozowski, Kopeć — Olszewski, Górski, Odrowąż, Borowiecki (Marymont) — po przerwie: Sularz, Czapski, Wypijewski.

Przebieg meczu: Po wzajemnym powitaniu przedstawicieli Krakowskiego i Warszawskiego Związku Piłki Nożnej i po wręczeniu Szczepaniakowi wiązanki kwiatów z okazji jego trzydziestego meczu w reprezentacji Warszawy, rozpoczęła grę drużyna warszawska, przeprowadzając groźny atak na bramkę Krakowa, który z początku gra b. nerwowo i dopiero po 10 minutach zdobywa teren po przeciwnej stronie boiska. Pierwszy strzał na bramkę Warszawy oddaje w 11 min. Lesiak; broni Borucz. Wybitą piłkę przez bramkarza dostaje Odrowąż i wystawia Górskiego, który strzela ostro; ostry strzał wypuszcza Jurowicz a Lesiak ratuje w ostatniej chwili na linii bramkowej. Kontratak Krakowa przynosi rzut różny, po którym Nowak główkuje do bramki; Borucz jednak jest na stanowisku. W trzy minuty później zbiera Jurowicz oklaski za wspaniałą obronę groźnego strzału Odrowąży. W 23 min. zdobywa Kraków drugi rzut różny; bije go Giergiel a Nowak głową skierowuje piłkę do siatki — jednak w ostatniej chwili ratuje Szczepaniak. W 21 min. doskonale wystawiony

człowiekiem bestią, a umiłuje nadewszystko pokój i ludzkie współzycie między ludźmi.

Sport nie jest dla niego celem, ale środkiem do celu. Nie w samym sporcie zamyka się jego świat zainteresowań i zapotrzebowań życiowych. Spojrzenie jego sięga dalej i wyżej. Po przez sport zyskuje zdrowie fizyczne i moralne, a w końcowym etapie swego życia, służbę dla dobra Narodu i Państwa.

Maksymilian Statter

Wyrażamy tylko w tym miejscu żdziwienie, że na dwa dni przed wyjazdem reprezentacji zezwolono Cracovii na mecz w Katowicach i Rybniku; czyżby już nie istniał punkt regulaminu, który wyraźnie zakazuje zawodnikom, wstawionym do reprezentacyjnej drużyny, brania udziału na 4 dni przed zawodami repren. w innych zawodach?

Zdajemy sobie ponadto sprawę ze zmęczenia zawodników krakowskich, którzy po przeszło 20 godzinach jazdy w takim upale przybyli do Poznania; jesteśmy przekonani, że zdobyli się na maksimum wysiłku, uzyskując tam wynik remisowy i stali się równymi swym kolegom, którzy równocześnie walczyli w Warszawie.

Godzi się również podkreślić, że odjeżdżające drużyny żegnał — nie mogąc im ze względów służbowych towarzyszyć — prezes KOZPN, Filipkiewicz, podczas wspólnego obiadu, urządzonego przez Związek w lokalu znanych sportowców B-ci Hafnerów „Wisła”.

przez Gracza Giergiel strzela w aut; w 30 min. daleki rzut wolny, egzekwowany przez prawoskrzydłowego drużyny krakowskiej przechodzi też obok słupka. W tym okresie przeważa Kraków zdecydowanie, jednak strzały napastników (Nowak, Gracz, Rakoczy) mijają się z celem lub stają się łupem Borucza. W 39 min. stwarza Filek II groźną sytuację pod własną bramką — jednak w ostatniej chwili ratuje Parpan, który w trzy minuty później strzeża zdaleka ostro, tuż nad poprzeczką.

Przerwa 0:0

Po przerwie Warszawa przechodzi z miejsca do ataku i uzyskuje w 2 min. rzut różny, który Wypijewski bije w aut. W następnej minucie broni Jurowicz ostry strzał Górskiego. Riposta Krakowa kończy się strzałem Rakoczego (z podania Nowaka), który Gierwałowski wybija już z linii bramkowej. W 8 minucie w zamieszaniu podbramkowym strzela Nowak do siatki Borucza.

Kraków prowadzi 1:0

Podnieceni utratą bramki warszawianie atakują groźnie, lecz obrońcy krakowscy i doskonały Parpan bronią dostępu do świątyni Jurowicza, który popisuje się pięknymi paradami, broniąc strzały Odrowąży, Górskiego i Sularza. Przewagę swą zaznacza Warszawa w tym okresie dalszymi rzutami różnymi — niewyzyskanymi. W 32 minucie odbija Jurowicz daleki strzał Wypijewskiego i rzuca się pod nogi nadbiegającego Odrowąży, doznając przytym kontuzji głowy. Znoszą go z boiska, a miejsce jego zajmuje rezerwowy Hymczak. Zwolna Kraków otrząsa się z przewagi i prznosi grę na stronę gospodarzy. Po pięknej kombinacji z Giergielem strzela Nowak w 36 min. tuż obok słupka. W dwie minuty później dokładną centrę Giergiela przejmuje Nowak i strzela ponad bramkę, a w chwilę potem czyni to samo Parpan. W 42 min. centruje Nowak a Lasiewicz główkuje tuż obok bramki. Ostatnie minuty należą znów do Warszawy, która zdobywa trzy pod rząd kornery.

Sędziował zupełnie obiektywnie prezes WO ZPN Romanowski.

Braterskie powitanie w Poznaniu

Poznań, 19. 8. (tel. wł.) Na boisku Warty w Poznaniu zebrała się rekordowa, jak na poznańskie stosunki liczba widzów (ponad 10 tys.), by być świadkami pięknych i na wysokim poziomie stojących zawodów piłkarskich pomiędzy reprezentacją Krakowa i Poznania. Wzruszającą była chwila, kiedy po wzajemnych braterskich pocałunkach powitałnych wszystkich zawodników obie drużyny wspólnie z publicznością odśpiewały 2 zwrotki „Roty” Konopnickiej, ponawiając ślubowanie: „nie rzucim ziemi — nie damy pogrześć mowy”.

Zawody stały — jak już powiedzieliśmy na wstępie — na wysokim poziomie, a wyrobiona sportowo publiczność Poznania — nagradzała brawami akcje krakowian, które anemiczne z początku, z każdą chwilą stawały się coraz groźniejsze, by w rezultacie dojść do poziomu, zasługującego na aplauz widowni. Początkowa trema, a z nią nerwowość rezerwowego środkowego pomocnika drużyny krakowskiej, Szew-

czyka (Nadwiślan) ustępowała z każdą minutą i w ślad za tym nastąpiło skonsolidowanie całej drużyny, z której na czoło wybił się wspaniały broniący Rybicki, niezawodny Gruca w obronie oraz cała piątka napadu. Partner Grucy, Flanek zdał również swój egzamin pierwszorzędnie.

Z drużyny poznańskiej najgroźniejszą była lewa strona ataku: Srama Smółski oraz środkowy Gendera — nadto obrońca Weiss.

Skład drużyn: Kraków: Rybicki — Flanek, Gruca — Jabłoński II, Szewczyk, Wapiennik — Bobula, Szeliga, Kohut, Cholewa, Kaleta.

Poznań: Toliński — Weiss, Twardowski — Witkowski, Danielak, Groński — Smółski, Srama, Gendera, Białas, Połka.

Przebieg meczu: Początkowe minuty należą do Poznania, który wyciskując lukę w środku pomocy oraz brak rutyny u Wapiennika (krycia), atakuje groźnie zmuszając Rybickiego do częstych interwencji. Pierwszy groźny atak przeprowadza Kraków w 7 min. — Bobula centruje — jednak Weiss wyjaśnia sytuację odbijając piłkę daleko w pole. Następny atak Krakowa kończy się spalonym Cholewy. Kontratak Poznania idą głównie lewą stroną i są groźniejsze, zwłaszcza że pomoc nasza w tym okresie gra słabo, a obaj łącznicy, zwłaszcza Cholewa zawodzą, jeśli chodzi o współpracę z defensywą. Cholewa przetrzymuje nadto zbyt długo piłkę i traci ją w rezultacie do szybszych i zdecydowanych Poznańczyków. W 12 min. po wolnym, bitym przez Kaletę, Szeliga strzela ponad poprzeczkę; riposta Poznania przynosi silny strzał Gendery tuż obok słupka. W tym okresie Poznańczycy częściej gószczą na polu karnym Krakowa, a strzały ich albo mijają cel, albo stają się łupem doskonale broniącego Rybickiego. Po 25 minutach gra się wyrównuje; Szewczyk poprawia się wybitnie i wystawia doskonale atak, który daje wiele zatrudnienia trójce obronnej przeciwnika. W 27 minucie Bobula pięknie przechodzi przez tyły Poznania — zwleka jednak z oddaniem centru i traci piłkę na rzecz obrońcy — ten wybija się w pole — otrzymuje piłkę Kohut — idzie na przebieg — wybija Weiss — znów przy piłce jest Szeliga, jednak urojony spalony (Cholewy) przerywa akcję krakowian. Odpowiedź Poznania przynosi atak lewą stroną, po którym źle obstawiony Smółski strzela nieuchronnie w róg.

Poznań prowadzi 1:0

W następnych minutach wyjaśniają groźne sytuacje pod bramką Krakowa Rybicki (strzał Sramy) i Flanek (wybijając piłkę na róg). W ostatnich minutach przed przerwą gra toczy się na środku boiska.

Po przerwie obraz gry zmienia się radykalnie: stroną częściej i groźniej atakującą jest zespół Krakowa, a Poznań ogranicza się do wypadów. W czasie jednego z nich (13 min.) Srama strzela obok wybiegającego Rybickiego do pustej bramki... piłka przechodzi jednak o centymetr obok. Po przeciwnej stronie po dobrym dośrodkowaniu Kalety, Bobula strzela ostro... w słupek.

20 minuta przynosi wyrównanie: podanie Szczurka do Bobuli i ucieczka skrzydłowego kończy się piękną centrą, którą rozumnie przepuszcza Cholewa do Kalety, a ten pięknym strzałem zdobywa wyrównanie 1:1.

Od tej chwili przeważa Kraków zdecydowanie i przeprowadza szereg groźnych ataków, zakończonych strzałami Cholewy i Szeligi. W 28 min. Kohut po błędzie obrońcy pięknym potężnym strzałem zdobywa prowadzenie dla Krakowa. Zryw Poznania kończy się niebezpiecznym strzałem Sramy tuż nad poprzeczką. Atak Krakowa stwarza groźną sytuację pod bramką Poznania, a główkę Bobuli wybija Weiss już z linii bramkowej. Kontratak Poznania kończy się strzałem Polki w słupek. Piękna kombinacja Szeligi z Bobulą i dokładne podanie tego ostatniego do Kalety stwarza zamieszanie pod bramką Poznania, które likwidują obrońcy, — w następnej minucie ostry strzał Bobuli broni bramkarz Poznania robin-bramkę Krakowa i tutaj Flanek omal nie zawiń samobójczą bramki, kierując piłkę do własnej siatki, lecz w ostatniej chwili ratuje Rybicki. W chwilę po tym Gruca zdejmując piłkę z nóg Gendery ratuje przed pewną utratą bramki, zaś w zamieszaniu podbramkowym, stopując piłkę ciałem, zawińa „rzekomą” rękę, za którą sędzia karze rzutem karnym. Jedy-nastkę zamienia Weiss nieuchronnie na wyrównującą bramkę. 2:2 (43 min.). Jeszcze dwukrotnie ratuje Rybicki, a Kohut i Kaleta przynoszą ponad poprzeczkę i sędzia ob. Kowalski, który poza wymienionym rzutem karnym i dwoma spalonymi urojonymi, wywiązał się dobrze ze swego zadania, kończy zawody.

